

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	34634 Міжнародний судовий процес (мова навчання українська/англійська) / InternationalLitigation
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	293 Міжнародне право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

17.11.2021 р.

Справа № 1435/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 29 "Міжнародні відносини" у складі:

Петрушенко Юрій Миколайович – головуючий,
Єременко Ольга Олексіївна,
Жукорська Ярина Михайлівна,
Литвин Марина Валентинівна,
Пирог Ольга Володимирівна,
Рудько Сергій Олексійович,
Сироїд Тетяна Леонідівна,

за участі запрошених осіб:

Гожик А.П., проректор – представник ЗВО,
Гнатівський Микола Миколайович – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	34634
Назва ОП	Міжнародний судовий процес (мова навчання українська/англійська) / InternationalLitigation
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 7, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чіткі цілі, що передбачають підготовку фахівців з міжнародного права, які володіють фундаментальними знаннями про міжнародні судові установи, мають практичні навички вирішення публічно- та приватно-правових міжнародних спорів, а також вільно володіють англійською мовою на рівні, необхідному для здійснення юридичної діяльності в національних, зарубіжних та міжнародних установах. Унікальністю програми є орієнтованість на застосування міжнародного права та, відповідно, опанування змісту його матеріального та процесуального аспектів через вивчення практики та діяльності міжнародних судових установ. Цілі ОП повністю відповідають Стратегічному плані розвитку КНУ імені Тараса Шевченка на 2018-2025 роки (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>) та Концепції розвитку Інституту міжнародних відносин КНУ на 2020-2025 роки.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ОП розроблялася та оновлювалася враховуючи позиції та потреби здобувачів вищої освіти, а саме здобуття додаткових практичних навичок за допомогою спеціальних методів викладання (кейси, дебати, moot court) роботодавців, академічної спільноти та НПП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОП не має аналогів в Україні та за кордоном. При формуванні ОП максимально враховано не лише тенденцій розвитку спеціальності, але й її зв'язок з практичними реаліями. ОП враховує не лише галузевий контекст, але й регіональні особливості судових систем, під час підготовки фахівців.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт ВО відсутній. При розробці та оновленні ОП враховувалися напрацювання з підготовки проекту стандарту спеціальності 293 Міжнародне право за освітнім рівнем Магістр 2013 року та новий проект стандарту 2021 року, розміщений на веб-сайті Міністерства освіти і науки України. Програмні результати навчання відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, які характеризують знання, уміння/навички, комунікацію, відповідальність і автономію, що відображено в загальних та фахових компетентностях,

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми складає 90 кредитів ЄКТС, що повністю відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОП чітко структурований як щодо загального часу навчання, так і змістовного його наповнення. Структурно-логічна схема усіх освітніх компонентів цілком відтворює послідовність та взаємозв'язок між дисциплінами, що дозволяє досягнути заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності Міжнародне право.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

У ЗВО прийняте і повною мірою діє Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних дисциплін <https://cutt.ly/5EZGfoi>. Додатково освітній процес і процедуру вибору регламентує Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://cutt.ly/VEZF4n3>.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка здійснюється на підставі Положення про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (міститься у розділі «Перелік документів попередніх років», п.72, <http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>) та Робочої програми виробничої (переддипломної) практики. Практика відбувається на підставі укладених договорів з базами практики.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Наразі професійний стандарт відсутній, тому змістові характеристики ОП враховують та корелюються з Національною рамкою кваліфікацій та частково враховано проект стандарту 2013 року та оновлений 2021 року.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за ОП не здійснюється

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на 2021/2022 навчальний рік затверджені Рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка Протокол № 7 від 29.12.2020 р. (<https://cutt.ly/fEHnrQm>), зокрема вступ на магістратуру (<https://cutt.ly/wEHnZJN>; <https://cutt.ly/KEKfJAS>). Також передбачені правила прийому для іноземних громадян (<http://pd.knu.ua/home/>). Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на ОП враховують особливості ОП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Університет не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті до затвердження регуляторних актів ЦОВВ, існування яких передбачене чинним законодавством... Після прийняття та затвердження процедури такого врегулювання, Університет застосовуватиме процедуру освітніх декларацій.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

ЕГ встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Особливу увагу надають методам, які забезпечують саме практичну складову навчання: підготовка проектів процесуальних документів, аналіз гіпотетичних і реальних справ у форматі case-study, презентація аргументів сторін спору у форматі moot court (модельовані судові засідання), проведення конкурсу промов тощо. Варто наголосити на постійному використанні case-study та moot courts, які у даному випадку є не просто ефективним засобом поєднання знань та практики, але мають і прямиий зв'язок з особливостями ОП - а саме її з акцентом на вирішенні міжнародних спорів.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Як встановила ЕГ під час зустрічей з фокус-групами, здобувачам надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Основна інформація щодо цілей та змісту ОП «Міжнародний судовий процес», заявлених програмних результатів навчання розміщена на сайті ЗВО. Проведений ЕГ аналіз силабусів навчальних дисциплін англійською мовою та робочих програм українською мовою підтвердив їх доступність та зрозумілість (<https://cutt.ly/gEC17fM>). Окрім того, під час фокус групи зі здобувачами ЕГ встановила, що в ІМВ, в тому числі і на даній ОП, використовується технологія “вайт енд блек-буків”, згідно з якою до відкритих профілів викладачів даної ОП можуть додаватись дописи здобувачів щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Здобувачі ОП постійно залучені у науково-дослідницьку діяльність. Студенти ОП беруть участь у Всеукраїнських та міжнародних модельних судових змаганнях (у форматі мут-кортів). Як встановила ЕГ, постійне занурення у проблематику (постійна участь у «мут-кортах», конференціях, круглих столах) формує коло їх науково-практичних інтересів. Участь у таких заходах дає можливість студентам отримувати практичні навички, аналізувати актуальні правові питання, а також підвищувати юридичні письмові навички. У 2021 році студентка ОП Тетяна Цурковська увійшла до списку 30 кращих ораторів Willem C. Vis International Commercial Arbitration Moot (<https://www.vismoot.org/28th-vis-moot/>). В ОП передбачено індивідуальну дослідницьку роботу при виконанні завдань аналітичного характеру в рамках самостійної роботи за освітніми компонентами ОП, при написанні кваліфікаційної роботи магістра, що враховує професійні інтереси студентів і за можливості, перспективи реалізації результатів дослідження у майбутній практичній діяльності.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ОП регулярно оновлюється з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки та результатів власних досліджень НПП, групи забезпечення ОП, що підтверджується відомостями СО та ЕГ. Оскільки сфера вирішення міжнародних спорів постійно змінюється, виникають нові міжнародні спори, міжнародні судові установи постійно виносять нові рішення, зміст навчальних дисциплін оновлюється постійно. Наприклад, в рамках навчальної дисципліни "Судовий захист прав людини" постійно додаються нові рішення Європейського суду з прав людини та, за наявності, інших судових установ з прав людини. В рамках навчальної дисципліни "Практика Міжнародного суду ООН" розглядається нова практика цього судового органу, проводиться моделювання триваючого спору між Україною та Російською Федерацією. В рамках навчальних дисциплін "Міжнародний комерційний арбітраж" та "Міжнародне інвестиційне право та арбітраж" розглядаються нові рішення арбітражів, в тому числі за участю України. Таким чином, при наповненні практичної складової навчальних дисциплін для аналізу справ у форматі case-study, при викладенні матеріалу під час лекцій і під час опитування на семінарських заняттях викладачі кожної навчальної дисципліни звертають увагу на нові справи, у тому числі за участю України.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Розвиток міжнародних зв'язків та академічна мобільність є одними з пріоритетів діяльності Інституту, який співпрацює з іноземними партнерами в рамках понад 150 партнерських угод, двосторонніх та багатосторонніх угод (http://www.iir.edu.ua/international_cooperation/universities_partners). З метою налагодження міжнародного співробітництва в Інституті створено Групу з міжнародних зв'язків, в Університеті працює Відділ міжнародного співробітництва та Відділ академічної мобільності. Гарант ОП М.Гнатівський - з 2015 року президент Європейського комітету із запобігання катуванням. Викладачка О. Поєдинок є тренером тренерів програми HELP. Інші викладачі групи забезпечення ОП регулярно залучаються до роботи у якості експертів на різних міжнародних проектах. Викладач ОП Роман Єделев залучається як експерт до роботи у проектах Делегації Міжнародного комітету Червоного хреста, Офісу Ради Європи в Україні, Представництва ЄС в Україні, Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Міжнародного фонду «Відродження». Підсилює інтернаціоналізацію даної ОП те, що навчання ведеться на англійській мові, і те, що поряд з українськими на ній навчаються і іноземні громадяни.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП унормовано Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organizationof-the-educational-process.pdf>) та Положенням про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Університеті (<http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/newsfiles/otsin.pdf>). Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за даною ОП відсутній.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Процедура проведення контрольних заходів та оскарження отриманих результатів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>) (зокрема, п.п 4.1, 4.6,9.3), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://senate.univ.kiev.ua/?p=1089>, <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>) (п.2.2.-2.4.) та Порядком оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://www.soc.univ.kiev.ua/sites/default/files/newsfiles/otsin.pdf>.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Правила академічної доброчесності в ІМВ нормативно забезпечені низкою документів Університету, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми, регулярно проводяться заходи щодо змісту академічної доброчесності та відповідності за її порушення.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація НПП, які реалізують ОП, цілком відповідає її напрямку і забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується фаховими публікаціями, розробленими методичними рекомендаціями. НПП, які забезпечують підготовку за ОП, мають наукові ступені та вчені звання, що відповідають викладанню ОК. Варто звернути увагу на поєднання академічної та високої професійної кваліфікації частини НПП, що забезпечують ОП. Досить потужна академічна, професійна кваліфікація і напрацювання професорсько-викладацького складу в повному обсязі забезпечують досягнення програмних результатів навчання на ОП. Усі викладачі групи забезпечення мають відповідний професійний досвід, наукові ступені зі спеціальності 12.00.11 «Міжнародне право». Публікаційна активність наукових і навчально-методичних праць викладачів відповідає ОК, які вони забезпечують. НПП є членами професійних об'єднань, зокрема Української асоціації міжнародного права, де М. Гнатовський є віце-президентом, а М. Медведєва – координатором Північного центру.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір науково-педагогічних кадрів в Університеті чітко регулюється Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <https://cutt.ly/IEZLgcO>. Деякі умови прийняття й перебування на посаді зафіксовано також у Колективному договорі (<https://cutt.ly/jENueyZ>). Викладачі залучаються до викладання певних навчальних дисциплін ОП відповідно до сфери своїх наукових інтересів, проведених досліджень, напрацьованого наукового доробку, а також ступеня їхньої професійної активності. Для обіймання відповідної посади викладачі проводять відкриту лекцію або семінарське заняття, підтверджують свою професійну та академічну доброчесність, укладають трудові контракти. Інформація про оголошення конкурсного відбору розміщується на сайті Вченої Ради Університету (<http://senate.univ.kiev.ua/?cat=9>), а також публікується у газеті «Сучасна освіта України».

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Організація й реалізація освітнього процесу на ОП відбувається із залученням роботодавців до навчального процесу як при проведенні лекційних та семінарських занять, так і при роботі екзаменаційних кваліфікаційних комісій шляхом організації погодинної оплати їх праці та за сумісництвом, що було підтверджено ЕГ під час зустрічей з фокус-групами. Окрім того, залучення роботодавців відбувається під час проходження студентами практики. Так,

згідно поданих відомостей самооцінювання та роботи з фокус-групами встановлено, що на умовах погодинної оплати праці у минулому навчальному році були залучені О. Перепелинська, керівник практики міжнародного арбітражу ЮФ «INTEGRITES», президент Української арбітражної асоціації і С. Войтович, представник України в Списку арбітрів Міжнародного центру з врегулювання інвестиційних спорів. Нині викладачем на ОП є А. Кориневич, Постійний представник Президента України в Автономній Республіці Крим. Активно залучаються роботодавці і до проведення різноманітних майстер-класів, гостьових лекцій тощо.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

До навчального процесу на ОП на регулярній основі залучаються експерти галузі і професіонали-практики. Також варто відзначити, що частина викладачів, залучених до забезпечення ОК на ОП самі є практиками та визнаними експертами галузі. Так, М. Буроменський – заступник голови комісії з питань правової реформи при Президентові України, М. Гнатівський – з 2015 року президент Європейського комітету із запобігання катуванням, О. Поєдинок, З. Тропін – адвокати. Впродовж останнього часу до проведення майстер-класів, тренінгів, круглих столів, гостьових лекцій запрошувалися: суддя ЄСПЛ Лятіф Гусейнов, <https://cutt.ly/6ENDu9u>, Курт Волкер, що виконував обов'язки Спеціального представника Державного департаменту США з питань України <https://www.youtube.com/watch?v=pfGa91PAEIg>, Ольга Макогон, голова Державного центру зайнятості <https://cutt.ly/LENDae6>, Генрік Вілладсен, координатор проєктів ОБСЄ в Україні <https://cutt.ly/TENDhHj> та ін.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через Інститут післядипломної освіти (<http://www.ipe.knu.ua/>) та Відділ академічної мобільності КНУ (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=2&lang=uk), а також сприяють професійному та науковому розвитку викладачів ОП, направляючи на стажування до інших організацій. Згідно Статуту Університету, підрозділ 6.18.2 (<https://cutt.ly/3ENiPke>) НПП один раз на п'ять років мають право отримати за поданням кафедри (відділу, лабораторії) творчу відпустку тривалістю до одного року зі збереженням заробітної плати для підвищення науково-педагогічної кваліфікації у навчальній чи науковій установі, включаючи зарубіжні, або для написання монографій, підручників тощо. Серед штатних НПП, котрі забезпечують освітній процес на ОП, є такі, які мають досвід практичної роботи. Також присутні і неформальні форми підвищення кваліфікації.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

У ЗВО діє система матеріального і морального заохочень, які регулюються в університеті Положенням про стимулювання співробітників Київського національного університету імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності <https://cutt.ly/VENGsD3>, згідно з яким НПП регулярно преміюються відповідно до професійної активності. За викладання іноземною мовою виплачуються надбавки відповідно до Положення про розрахунок надбавок викладачам, які проводять навчальний процес англійською мовою, Київського національного університету імені Тараса Шевченка <https://cutt.ly/sENG1C3>. Система морального заохочення виявляється в запроваджених механізмах внутрішнього стимулювання (в університеті відповідно до Статуту <https://cutt.ly/3ENiPke> діє номінація «Заслужений професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка», «Кращий викладач року») і зовнішнього заохочення: ЗВО регулярно рекомендує кращих працівників на отримання державних нагород та відзнак. Також діє Положення про гаранта освітньої програми (<https://cutt.ly/gENHzJy>), яке визначає не тільки права та обов'язки керівника ОП, але й систему заохочень його професійної діяльності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ було встановлено, що існуюче матеріально-технічне забезпечення фінансується або вдосконалюється за рахунок 4 видів фінансування: загального та спеціального фондів, грантів й благодійних внесків від випускників ІМВ. ЕГ було з'ясовано, що наявні матеріально-технічні ресурси достатні для реалізації ОП. Дистанційна форма навчання здійснюється на платформах E-learning та Microsoft Teams.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. Здобувачі та НПП наділені вільним доступом до матеріально-технічних ресурсів, необхідних для ефективного досягнення цілей та програмних результатів ОП. НПП мають можливість безкоштовного друку власних досліджень (посібників, монографій, підручників тощо) у друкарні ІМВ. Здобувачі ОП та НПП мають безоплатну можливість перевіряти власні наукові дослідження через антиплагиатну систему - Unichек. ЗВО забезпечує підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників через власний Інститут післядипломної освіти. Медичний пункт ІМВ здійснює безкоштовні експрес-тести для здобувачів на COVID-19 та працівників ІМВ. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила, що існуюче забезпечення ІМВ достатнє для впровадження ОП.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (пункт 12.3.8) Університет забезпечує учасникам освітнього процесу (у т. ч. іноземним громадянам і здобувачам освіти з особливими потребами) безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надання їм фахової консультативної підтримки, тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надає підтримку випускникам у працевлаштуванні. Приміщення обладнані пандусами та ліфтами, що відповідають державним технічним будівельним нормам України. Відповідно до проекту «Університет рівних можливостей» (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Concept-of-inclusive-education-development.pdf>) здійснюється поетапне облаштування території. Університет надає особам з особливими освітніми потребами можливість обирати форми навчання із використанням необхідних технологій, впродовж всього навчання вони забезпечені підтримкою Університету для реалізації їх прав на здобуття освіти, всебічного розвитку особистості, підвищення їх участі в житті спільноти ЗВО. Також затверджено Порядок супроводу осіб з інвалідністю (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/equal-opportunities/Poryadok-suprovodu-osib-z-invalidnistyu.pdf>).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО здійснює різнопрофільну підтримку здобувачів через випускову кафедру права, Раду студентів ІМВ, інформаційну підтримку здійснюють через Telegram-канали ІМВ та Ради студентів ІМВ, консультативну підтримку здійснюють НПП випускової кафедри, гарант ОП, Центр Кар'єри та соціальну підтримку здійснює профспілкова організація студентів.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за ОП. Під час ознайомлення з матеріально-технічним забезпеченням ЕГ було продемонстровано умови створені для осіб з особливими освітніми потребами існуючі. Окрім створених умов ЗВО надає особам з особливими освітніми потребами можливість обирати форми навчання для реалізації їх прав на здобуття освіти.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми: Процедура вирішення конфліктних ситуацій регулюється: Статутом Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>, Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/2020/02/%D0%BF%D0%B4%D1%84.pdf>, Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://senate.univ.kiev.ua/?p=1073>, Антикорупційною програмою Київського національного університету імені Тараса Шевченка <http://www.univ.kiev.ua/official/preventing-corruption/> та Етичним кодексом університетської спільноти <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/ethicalcode/Ethical-code-of-the-university-community.pdf>.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми: Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf), Наказом ректора Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poryadok_OP.pdf), Наказом ректора Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію науково-педагогічного працівника (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Nakaz_Form_Doc-729-32_11-08-2017.pdf), Наказом ректора Про затвердження Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм, Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі залучаються до періодичного перегляду ОП безпосередньо та через органи студентського самоврядування.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці безпосередньо та через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

У ЗВО функціонує дієва система забезпечення якості освіти, яка функціонує на підставі Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20QAS%202019.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу в Університеті (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>).

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Повний перелік документів, що регламентують освітній процес, доступний на сайті закладу за адресою (<http://www.univ.kiev.ua/>). Вся інформація щодо організації освітнього процесу знаходиться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО. Вказані веб-ресурси ЗВО є інформативними та доступними для здобувачів та інших стейкхолдерів.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проект ОП для можливості стейкхолдерів подати свої пропозиції та зауваження міститься за посиланням (<https://cutt.ly/RENrWWE>), також вся необхідна інформація за даною ОП розташована за адресою (<https://cutt.ly/YENRmHJ>), де є можливість залишити свої пропозиції заповнивши анкету. При перегляді ОП було враховано пропозиції та рекомендації стейкхолдерів.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ЗВО розміщено відповідну інформацію щодо ОП в повному обсязі для інформування та ознайомлення всіх груп стейкхолдерів про ОП. У ЗВО запроваджено опитування здобувачів вищої освіти на предмет моніторингу щодо якості освітнього процесу, вдосконалення та покращення ОП (<https://forms.gle/swcWButjbC2aifyA9>). Зокрема, інформація про ОП надається за допомогою соціальних мереж через які здійснюється комунікація зі студентами: (http://www.iir.edu.ua/social_networks/).

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендації відсутні.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендовано розширити перелік вибіркових компонентів, не обмежуючись блоками вибіркових дисциплін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Погоджуємося з думкою ЕГ, що варто популяризувати отримання знань здобувачами у неформальній освіті, зокрема, а також посилити поінформованість студентів про можливість перезарахування результатів академічної мобільності та результатів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендації відсутні

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендовано розміщувати на сайті ІМВ інформацію про вжиті ЗВО заходи щодо врахування побажань здобувачів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендації відсутні

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендації відсутні

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендовано зворотній зв'язок з випускниками ОП зробити більше ефективним та запровадити єдину форму збору інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП у електронному вигляді.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендації відсутні

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ПЕТРУШЕНКО ЮРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ